

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น

Academic Administration of Elementary School Principals as Perceived by Teachers of Khon Kaen Province

อัครเดช นีละโยธิน¹, พระราชรัตนมงคล², พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ³,
พระณัฐวุฒิ สัพโส⁴, วิฑูล ทาชา⁵, ภัทรพร อรัญมालา⁶
Akkharadet Neelayothin¹, Phrarajratanamongkol²,
Phramahasuphachai Subhakicco³, Phranatthawut Sabphaso⁴,
Witoon Thacha⁵, Pataraphorn Arunmala⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกที่สะท้อนถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู และวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมนั้นจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 339 ราย

ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบพบว่า จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน ครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to study the behavior which reflects the academic administration of elementary school principals as perceived by teachers in Khon Kaen province. Comparing and analyzing the desirable behavior by genders, work experiences and levels of education. The survey methodology was applied. The population sample is 339 of elementary school principals in Khon Kaen Primary Educational Service Area Office.

^{1, 6} นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

^{2, 5} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

^{1, 6} Ed.D. Candidate in Education Administration, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University (Isan Campus)

^{2, 5} Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

The results showed that (1) the overall teachers' perception towards the academic administration of elementary school principals is in high level. (2) With different genders, work experiences and levels of education of teachers, the perception towards the academic administration of elementary school principals reflects that there is no difference at the.05 level of significance.

Keywords: Academic administration, principals, elementary school

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จการจัดการศึกษา ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลให้นักเรียน มาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัด โดยยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ตลอดจนมุ่งการสร้างความร่วมมือเป็นเครือข่ายในการบริหารวิชาการหากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจรู้จักปรับปรุงตนเองรู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันทต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้แสดงไว้ว่า งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา

ซึ่งทั้งผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษาดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการที่ครูจะต้องปฏิบัติจะประกอบด้วยภารกิจหลัก และ สอดคล้องกับ กฎกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ความสำคัญการบริหารสถานศึกษา โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อรู้สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วม

ในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งงานวิชาการที่ครูจะต้องปฏิบัติจะประกอบด้วยภารกิจหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ซึ่งผู้บริหารจะบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพได้ขอข่างานวิชาการ ประกอบด้วยดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2554) ประกอบกับในระยะปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการกำลังมีนโยบายปฏิรูปการศึกษา เน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น โดยยึดถือผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อบรรลุผลสำเร็จ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด และ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนว่าแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านที่ศึกษา เพื่อ

วิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล เช่น เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่นที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา ของรัฐ สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 7, 517 ราย

กลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ในระดับที่มีนัยสำคัญของ 0.05 ได้จำนวน 364 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนจากบัญชีรายชื่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นประชากรในการวิจัยในจังหวัดขอนแก่น ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.13 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่พัฒนาขึ้นจากแบบการประเมินผลการควบคุมภายในของสถานศึกษา เฉพาะงานด้านวิชาการ ทั้งหมด 11 ด้านของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2554) มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ แปลความตามลำดับค่าจากมากหาน้อย ดังนี้ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับมา วิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบเอฟ (Tabacnick & Fidell, 2001)

ผลการวิจัย

ระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู มีระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรม

ที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดดังนี้ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.40$) 2) การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.37$) 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.39$) 4) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.35$) 5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) 6) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนและองค์กรอื่น ($\bar{X} = 4.24$) 7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.20$) 8) การแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.20$) 9) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{X} = 4.12$) 10) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$) และ 11) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.11$)

เปรียบเทียบระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศ ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นเพศชาย และเพศหญิง มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนนะของครู จำแนกตามเพศ

Male			Female			t	p
n	mean	S.D.	n	mean	S.D.		
215	4.71	0.27	124	4.59	0.25	3.80	0.26

* $p < 0.05$

เปรียบเทียบระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนนะของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีอายุการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี กลุ่มที่มีอายุการทำงาน 5-15 ปี และกลุ่มที่มีอายุการทำงานสูงกว่า 15 ปี มีทัศนนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนนะของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

Years of Work Experience			Sources of variance	df	SS	MS	F	p
less than 5 years	5 - 15 years	more than 15 years						
66	179	94	Between Groups	2	0.27	.13		
4.66	4.69	4.62	Within Groups	336	25.20	.07	1.84	0.16
			Total	338	25.47			

* $p < 0.05$

เปรียบเทียบระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนนะของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่ม

ที่สำคัญการศึกษาระดับปริญญาโท มีทัศนนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนคติของครู จำแนกตามระดับการศึกษา

Education Level						t	p
bachelor's degree			master's degree				
n	mean	S.D.	n	mean	S.D.		
94	4.58	0.26	245	4.70	0.26	-3.697	0.68

* $p < 0.05$

อภิปรายผล

การวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนคติของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประยูร เจริญสุข (2553) เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้งานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในหลักการบริหารหรือการจัดการ ตลอดจนมีภาวะผู้นำและทักษะในการบริหารงานวิชาการในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2553) ว่าด้วยการบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพในการเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางการศึกษา การบริหารงานวิชาการจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตนมีความเชี่ยวชาญในการบริหารโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับนิยามและกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ การบริหารงานวิชาการ โดย

บริหารด้าน 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

การวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนคติของครู ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สูงกว่าด้านอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากกระบวนการเรียนคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนจะมีคุณภาพตามต้องการ หรือมีลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบกับในปัจจุบันมีความต้องการด้านทักษะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่เพิ่มมากขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลาและเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2553) ที่

กำหนดไว้ใน มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการ ศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตาม ความเหมาะสม

การวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู ในด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และ การนิเทศ การศึกษา ต่ำกว่าด้านอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และ การนิเทศการ ศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษายังไม่มีความอิสระในการบริหารเท่าที่ควร เนื่องจาก ต้องสนองรับนโยบายจากต้นสังกัด เพื่อให้ได้ผล สัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นหลัก และขาดแคลนงบประมาณ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญด้านการพัฒนา แหล่งการเรียนรู้ และ การนิเทศการศึกษา สู่การ ปฏิบัติอย่างป็นรูปธรรมยังขาดความชัดเจนซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ เนียมแก้ว (2556) และ นัตรสุดา อมรชาติ (2558) พบว่า การบริหารวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนมี ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน

การเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของ ครู ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง พบว่าการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูทั้งเพศชาย และเพศหญิง ไม่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ การรับรู้ และที่สำคัญ ด้าน จริยธรรม ค่านิยม จากผลการวิจัยผู้บริหาร และครูที่เป็นเพศชาย มีทัศนะต่อการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่ แตกต่างกันระหว่างครูที่เป็นเพศชายและเพศ หญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัตรสุดา อมร

ชาติ (2558) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามเพศ ภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะ ของครูที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน 3 กลุ่ม พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูไม่แตก ต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ นั้น อาจเนื่องมาจากว่า จากการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารเป็นภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติ อยู่เป็น ประจำ ซึ่งข้าราชการครูทุกโรงเรียนสามารถสังเกต เห็นได้ในระหว่างการปฏิบัติราชการ ด้วยเหตุนี้ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน สามารถรวบรวมแนวคิดในการทำงานร่วมกันได้ สามารถยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับนโยบายที่มีการ เปลี่ยนไปได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงมีความเห็นไม่ แตกต่างกันต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จิรศักดิ์ ทองเพชร (2556) พบว่า สมรรถนะ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำแนก ตามประสบการณ์ ภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน

จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตาม ทัศนะของครูที่จำแนกตามระดับการศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ตามทัศนะของครูไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน นั้น อาจเนื่องมาจากว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ต้องมีการบริหารงานที่

มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมที่ผ่านมา เพื่อตอบสนองนโยบายต้นสังกัด จึงทำให้ผู้บริหารต้องมีการพยายามที่จะปรับปรุงการบริหารและพัฒนาโรงเรียนให้ได้เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิกา สีสะอาด (2556) พบว่าครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลศึกษา ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

1.1 จากผลการศึกษาคำแนะนำพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสภาพปัญหา และความต้องการของสังคมชุมชน และท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.2 จากผลการศึกษาคำแนะนำพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสม

1.3 จากผลการศึกษาคำแนะนำวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ครูจัดทำแผนการวัดผล และ

ประเมินผล การเทียบโอน พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

1.4 จากผลการศึกษาคำแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

1.5 จากผลการศึกษาคำแนะนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรใช้สื่อและเทคโนโลยี ผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน

1.6 จากผลการศึกษาคำแนะนำแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรสำรวจแหล่งการเรียนรู้ จัดทำเอกสารเผยแพร่ จัดตั้งและพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้

1.7 จากผลการศึกษาคำแนะนำนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรมีการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษา ติดตาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

1.8 จากผลการศึกษาคำแนะนำแนะแนวการศึกษา ผู้บริหารควรมีระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพ ดำเนินการแนะแนวการศึกษา ติดตามและประเมินผลประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา

1.9 จากผลการศึกษาคำแนะนำพัฒนาระบบ

ประกันคุณภาพ ผู้บริหารควรจัดระบบโครงสร้างองค์กร กำหนดเกณฑ์การประเมิน วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน

1.10 จากผลการศึกษาการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.11 จากผลการศึกษาการประสาน

ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในระดับมัธยม และการจัดการศึกษาของเอกชน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงศึกษาธิการ (2550). *ราชกิจจานุเบกษา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านงานวิชาการ พ.ศ. 2550*. ค้นเมื่อ 30 มกราคม 2559, จาก <http://onec.go.th/onecbackoffice/uploaded/Category/Laws/RuleMetDistEdMnt2550-02-12-2010.pdf>
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐*. ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2559, จาก http://www.moe.go.th/webld/pdf/BB/B_39.pdf
- จिरศักดิ์ ทองเพชร (2556). *สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะสมุย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2559, จาก <http://e-article.plu.ac.th/index.php/2556/14-edu/161-edu560225-1>
- ฉัตรสุดา อมรชาติ (2558). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุคีริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2*. ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://journal.pnu.ac.th/ojs/index.php/huso/article/view/400>
- ประยูร เจริญสุข. (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้งานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2559, จาก http://doi1.nrct.go.th/?page=resolvedoi&resolve_doi=10.14457/KKU.the.2010.87
- ประเสริฐ เนียมแก้ว. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2*. ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Humanties-up/article/view/42684>

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2553). ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <https://www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf>
- สำนักการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2559, จาก <http://news.ksp.or.th/library/DocBook/handbook/HB.pdf>
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (2554). *แนวทาง: การจัดวางระบบการควบคุมภายใน และการประเมินผลการควบคุมภายใน*. กรุงเทพฯ: บริษัท ซิสเต็มโพรกราฟฟิกส์ จำกัด. ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2559, จาก 203.172.183.116/~2013/file/ak/5.doc
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552). *คู่มือการดำเนินงานการควบคุมภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการจัดวางระบบควบคุมภายในและประเมินผล*. ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.udru.ac.th/~qaudru/attachments/article/71/คู่มือควบคุมภายใน.pdf>
- สุพรรณิกา สีสะอาด (2556). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร*. ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2559, จาก <http://sms-stou.org/pr/media/journal/article/56-2/56-2-article9.pdf>
- Tabacnick, B.G., & Fidell, L.S. (2001). *Using multivariate statistics*. 4th ed. Boston Allyn & Bacon (2001)